Suomen Biokaasuyhdistys
Finnish Biogas Association
Finlands Biogasförening

Lausunto Ympäristövaliokunnalle Valtioneuvoston kirjelmästä (U 70/2017 vp) eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä annetun direktiivin 2009/33/EY muuttamisesta

Viite: Lausuntopyyntö sähköpostitse Suomen Biokaasuyhdistys ry:lle 28.5.2018

Komissio on muuttamassa julkisen sektorin ajoneuvohankintoja koskevaa direktiiviä. Ehdotus on osa niitä toimia, joilla pyritään toteuttamaan vuonna 2016 annettua strategiaa vähäpäästöisestä liikkuvuudesta, jonka tavoitteena on vähentää tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 60 % vuoden 1990 tasoihin verrattuna sekä merkittävästi vähentää ilman epäpuhtauspäästöjä. Lisäksi Pariisin ilmastosopimuksen mukaan, taakanjakosektorin, johon liikenne kuuluu ja josta liikenteen osuus on merkittävä, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoite on 30 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tasoon.

Suomelle on ns. taakanjakoehdotuksessa esitetty 39 % päästövähennysvähennysvelvoite vuodelle 2030. Liikennesektori vastaa Suomessa n. 40 % taakanjakosektorin päästöistä ja on sen perusteella keskeisessä roolissa vähennystavoitteen saavuttamisen kannalta. Noin 90 % kotimaan liikenteen päästöistä syntyy tieliikenteestä, josta noin 58 % aiheutuu henkilöliikenteestä, 37 % paketti- ja kuorma-autoista ja loput linja-autoista, moottoripyöristä sekä muista kulkuneuvoista. Suomen energia- ja ilmastostrategian mukainen liikenteen päästöjen vähennystavoite on 50 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tilanteeseen. Strategian mukaan päästövähennystoimenpiteet kohdistetaan erityisesti tieliikenteeseen, jossa päästövähennyspotentiaali on suurin.

Direktiivin uudistamiselle on todella tarvetta, koska nykyisellään sillä ei ole ollut vaikutusta julkisten hankintojen ohjaukseen vähäpäästöiseen suuntaan, kuten komissiokin oli omassa arvioinnissaan todennut. Direktiivissä määriteltäisiin jatkossa jäsenvaltiokohtaiset vähimmäistavoitteet julkisille hankinnoille. Suomea koskeva vähimmäistavoiteosuus kevyille hyötyajoneuvoille olisi 35 % vuosina 2025 ja 2030, kuorma-autoille 9 % vuonna 2025 ja 15 % vuonna 2030 ja linja-autoille 46 % vuonna 2025 ja 69 % vuonna 2030. **Julkiset hankinnat toimivat esimerkkinä ja siitä näkökulmasta esitetyt tavoitteet ovat varsin maltillisia. Suomen omat tavoitteet onkin syytä asettaa selvästi direktiivin vähimmäistavoitteita korkeammalle.** Samalla on syytä huolehtia, että tavoitteen täyttäminen lähtee käyntiin etupainotteisesti, että voidaan varmistaa liikenteen päästövähennystavoitteiden toteutuminen. Puhtaat käyttövoimat edellyttävät kuitenkin myös infran rakentumista riittävässä tahdissa. **Direktiivin täytäntöönpano ja tavoitteiden saavuttamisen varmistaminen edellyttävät neuvonnan lisäksi velvoittavia mekanismeja ja edelleen toteuman mittaamista.** Pelkillä hankintojen ohjeistuksilla tavoitteiden saavuttamista ei voida turvata.

Suomen Biokaasuyhdistys
Finnish Biogas Association
Finlands Biogasförening

Biokaasuyhdistys näkee hyvänä, että direktiivi koskisi jatkossa myös ajoneuvojen leasing-vuokraamista, vuokraamista ja osa-maksukauppaa.

Direktiiviesitystä kunnianhimoisemmat tavoitteet ovat täysin mahdollisia, koska esimerkiksi kaasukäyttöisen kaluston osalta kyse on varsin laajasti jo kypsästä teknologiasta, josta on jo tietoa sekä hankintakustannusten että käyttökustannusten osalta. Tuoreimpana mainittakoon Vaasa, joka juuri uutisoi biokaasubussien osoittautuneen jopa ennakoitua taloudellisemmiksi. Myös jätteenkuljetuksissa kaasuajoneuvot ovat yleistymässä, esimerkkinä Jyväskylän ja Kouvolan biokaasukäyttöiset jäteautot. Jyväskylän kaupunki on myös kertonut biokaasukäyttöisten jäteautojen hankinnan tulleen huomattavasti arvioitua halvemmaksi. Lisäksi **kestävästi tuotetun biokaasun teknistaloudellista tuotantopotentiaalia** eri asiantuntija-arvioiden mukaan **on vähintään 9 TWh** (vs. energia- ja ilmastostrategian politiikkaskenaarion mukainen 2 TWh:n biokaasun tuotantotavoite)**.** Alan näkemyksen mukaan biokaasun tuotantopotentiaali on jopa suurempi kuin mitä asiantuntija-arvioissa on esitetty. Tällä hetkellä biokaasun tuotanto on jo yli 1 TWh/a ja **vuoteen 2030 mennessä biokaasun tuotantokapasiteetin arvioidaan kasvavan tasolle 2,5 TWh/a, mikä mahdollistaisi esimerkiksi biokaasun polttoainekäytön yli 100 000 henkilöautolle ja 3 000 raskaan kaluston ajoneuvolle.** Biokaasun käyttö on myös helppo todentaa, oli kyse sitten henkilöautoista tai raskaammasta kalustosta.

Biokaasukäyttöistä ajoneuvokalustoa on jo nykyisin saatavissa kaikissa ajoneuvoluokissa useiden eri merkkien toimittamana. Henkilöautot ovat suunnilleen saman hintaisia kuin bensiini- ja dieselmallit, joissain autoissa kaasumalli on jopa bensiinimallia edullisempi. Tällä hetkellä raskas kalusto on vielä hieman dieselkalustoa kalliimpaa, esim. LNG-rekat noin 15-20 %. On kuitenkin oletettavaa, että myös raskaan kaluston hankintahinnat tulevat alemmas tuotantomäärien kasvaessa. Lisäksi kaasu polttoaineena on varsin edullista eli elinkaaren aikana kustannukset kääntyvät kaasun eduksi. Tällä hetkellä biokaasu on noin 40 % bensiiniä edullisempaa.

Kunnilla ja julkisilla hankinnoilla on keskeinen rooli markkinoiden luomisessa ja liikennekaasumarkkinan kehittymisen tukeminen etupainotteisesti on ensisijaisen tärkeää myös uuden markkinaehtoisen biokaasun tuotannon syntymisen näkökulmasta.

Biokaasuyhdistys haluaa muistuttaa vielä lopuksi, että **biokaasu on 100 %:sti kotimainen, uusiutuva polttoaine, jonka tuotanto ja kaikki siihen liittyvä toiminta tapahtuu täysin kotimaassa. Biokaasua tuotetaan osana paikallista ja alueellista kiertotaloutta, jossa biohajoavat jätteet muunnetaan biokaasuksi ja kierrätysravinteiksi. Biokaasun käytön etuna on myös se, että siitä ei aiheudu lainkaan hiukkaspäästöjä ja raskaan liikenteen melutaso on huomattavasti dieselkäyttöisiä alhaisempi. Tämä mahdollistaa biokaasukäyttöisellä kalustolla liikennöinnin myös meluherkillä alueilla,** esimerkiksi biokaasukäyttöiset jäteautot voivat liikkua keskusta-alueilla myös aikaisin aamulla/myöhään illalla.

Suomen Biokaasuyhdistys
Finnish Biogas Association
Finlands Biogasförening

4. kesäkuuta 2018

Suomen Biokaasuyhdistys ry:n hallitus
www.biokaasuyhdistys.net
info@biokaasuyhdistys.net